

Kommunen har ikke plikt til å forfølge alle ulovligheter i byggesaker

Kommunal Rapport 01.03.2021, Jan Frithjof Bernt, professor emeritus ved Universitet i Bergen

Har kommunen plikt til å sjekke om pålegg gitt etter plan- og bygningsloven faktisk blir fulgt opp eller rettet?

SPØRSMÅL: I hvilken grad har et organ/en kommune som har gitt et pålegg etter plan- og bygningsloven, plikt til å ta stilling til om pålegget/rettingen er utført? Fins det regler rundt dette, eller står forvaltningen fritt til å fremme pålegg, for deretter ikke ta stilling til om pålegget er oppfylt?

SVAR: I plan- og bygningsloven [§ 25–1](#) har vi en bestemmelse om at «Kommunen har plikt til å føre tilsyn i byggesaker med at tiltaket gjennomføres i samsvar med gitte tillatelser og bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov». [§ 32–1](#) fastslås så som hovedregel at «Kommunen skal forfølge overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven». Denne bestemmelsen pålegger, sies det i forarbeidene til loven (Ot.prp. nr. 34, 2007-2008), «kommunene å forfølge ulovligheter». Den skal «gi føringer som skal sikre at kommunene prioriterer ulovlighetsoppfølging».

Men i andre avsnitt i [§ 32–1](#) fastslås at kommunen kan «avstå fra å forfølge ulovligheten» hvis overtredelsen er «av mindre betydning», og i forarbeidene understrekes at den er ikke ment å gi rettigheter for andre: «Ingen private rettssubjekter har rettskrav på at kommunen forfølger ulovligheter». I praksis er det dermed kontrollutvalget, og i siste instans kommunestyret, som tar stilling til om bygningsetaten oppfyller sitt tilsyns- og oppfølgingsansvar etter loven. Men hvis alvorlig svikt når det gjelder oppfølging av pålegg, fører til skade på person eller andres eiendom, kan det bli spørsmål om erstatningsansvar for kommunen.